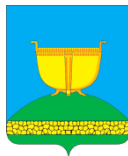

СОВЕТ
ИСКЕ-КАЗАНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
422731, Высокогорский район РТ,
с. Куркачи,
ул. Клубная, 4

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ИСКЕ-
КАЗАН
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ
422730, ТР Биектау районы,
Иске-Казан авылы, Клуб ур.,4

Тел./факс: +7(84365) 70700, e-mail:lkaz.Vsg@tatar.ru

РЕШЕНИЕ

КАРАР

от «18» февраля 2015 года

№ 162

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Иске Казан авыл жирлеге муниципаль хокукый актлары системасы турындагы нигезлэмәне раслау хақында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Иске Казан авыл жирлеге Уставы нигезендә гражданнарның хокукларына һәм иреклеренә кагылышлы муниципаль хокукый актларны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Иске Казан авыл жирлеге Советы игътибарына житкерү өчен, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Иске Казан авыл жирлеге Советы карар чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Иске Казан авыл жирлеге муниципаль хокукый актлары системасы турындагы нигезлэмәне (1 нче кушымта)расларга
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru/> һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми сайтында халыкка житкерергә <http://pravo.tatarstan.ru/>.
3. Бу карар рәсми басылып чыкканнан соң 10 көн эчендә үз көченә керә.

Иске Казан Башлыгы
авыл жирлеге

Закирова Г. Р.

ЭШ
муниципаль хокукый актлар системасы турында
нче тоташу ноктасына кадәр уза
Биектау муниципаль районы

I бүлек.
ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Иске Казан авыл җирлегә муниципаль берәмлегендә муниципаль хокукый актлар системасын, муниципаль хокукый актларның төрләрән, аларны эшләү, кабул итү (бастыру), үз көченә керү тәртибен, шулай ук муниципаль хокукый актларга куела торган таләпләрне һәм экспертиза үткөрүне билгели.

1.2. Әлеге нигезләмәнең хокукый нигезе булып Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясенәң башка федераль законнары һәм норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, шулай ук Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Иске Казан авыл җирлегә Уставы тора.

1.3. Бу позиция түбәндәге төшенчәләрне куллана:

1) муниципаль хокукый акт - җирле әһемияттәге мәсьәләләр буенча яисә җирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган, турыдан-туры муниципаль берәмлек халкы, җирле үзидарә органы һәм (яисә) җирле үзидарә вазыйфаи заты тарафыннан кабул ителгән, җирлек территориясендә мәҗбүри рәвештә рәсмиләштерелгән, гомуми кагыйдәләрне билгели яисә үзгәртә торган яисә индивидуаль холык;

2) берничә тапкыр кулланыла торган һәм билгеле бер иҗтимагый мәнәсәбәтләрне җайга салуга юнәлдерелгән тәртип кагыйдәләрән (хокук нормаларын) билгели, үзгәртә яки юкка чыгара торган муниципаль норматив хокукый акт-муниципаль хокукый акт;

3) эшнең конкрет карарына исәпләнгән һәм конкрет затка адресланган индивидуаль күрсәтмә булган җирле үзидарә хокук куллану акты – муниципаль индивидуаль (норматив булмаган) хокукый акт;

4) җирле үзидарә органнарының хокук куллану эшчәнлегә - җирле үзидарә органнарының һәм җирле үзидарәнең вазыйфаи затларының норматив хокукый актлар нигезендә конкрет мәсьәләләрне карау, эшләр һәм алар адресланган затлар өчен мәҗбүри муниципаль индивидуаль хокукый актларны карау нәтиҗәләре буенча кабул итү (бастыру) закон белән җайга салынган эшчәнлегә.

5) муниципаль норматив хокукый актларга рәсми аңлатма бирү - аларны гамәлгә ашыру барышында муниципаль норматив хокукый актларның хокук нормасының мөгънәсен һәм эчтәлеген билгеләүгә юнәлдерелгән идарә органнары эшчәнлегә;

6) юридик техника кагыйдәләре-хокукый актларны эшләгәндә, бәян иткәндә, рәсмиләштергәндә кулланыла торган алымнар, алымнар җыемасы.

II БҮЛЕК.

МУНИЦИПАЛЬ ХОКУКЫЙ АКЛАР ТӨРЛӨРЕ

2.1. Муниципаль хокукий актлар системасына керә:

- 1) муниципаль берәмлек уставы;
- 2) жирле референдумда, гражданнар жыенында кабул ителгән хокукий актлар;
- 3) авыл жирлеге Советы карарлары;
- 4) муниципаль берәмлек башлыгы карарлары һәм боерыклары;
- 5) гамәлдәге законнар һәм муниципаль берәмлек уставы нигезендә жирле

үзидарә органнарының башка актлары.

2.2. Муниципаль берәмлек уставы һәм жирле референдумда, гражданнар жыенында кабул ителгән хокукий актлар муниципаль хокукий актлар системасында югары юридик көч актлары булып тора, турыдан-туры гамәлдә һәм жирлекнең бөтен территориясендә кулланыла.

Башка муниципаль хокукий актлар муниципаль берәмлек Уставына һәм жирле референдумда, гражданнар жыенында кабул ителгән хокукий актларга каршы килмәскә тиеш.

2.3. Муниципаль хокукий актлар, аларның эчтәлегенә карап, норматив хокукий актлар да, индивидуаль характердагы актлар да булырга мөмкин.

Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирле референдумда, гражданнар жыенында чагылган жирле эһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль берәмлек халкының ихтыяр белдерүе карар рәвешендә кабул ителә.

2.4. Иске Казан авыл жирлеге Советы (алга таба жирлек Советы) федераль законнар, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Муниципаль берәмлек уставы белән үз компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр буенча федераль законнар нигезендә карарлар кабул итә жирлек территориясендә үтәлгә тиешле кагыйдәләр, шулай ук Иске Казан авыл жирлеге Советы эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча карарлар.

2.5. Иске Казан авыл жирлеге башлыгы муниципаль берәмлек уставында һәм жирлек Советы карарларында билгеләнгән вәкаләтләре чикләрендә жирлек Советы эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча карарлар һәм күрсәтмәләр чыгара.

Жирлек башлыгы, жирлек башлыгы Башкарма комитет житәкчесе булган очракта, әлегә Нигезләмәнең 2.6 пунктында бәян ителгән мәсьәләләр буенча карарлар һәм күрсәтмәләр чыгара.

2.6. Жирлек башлыгы федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Муниципаль берәмлек уставы, жирлек Советының норматив хокукий актлары белән билгеләнгән үз вәкаләтләре чикләрендә жирле эһәмияттәге мәсьәләләр һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр, шулай ук авыл жирлеге башкарма комитеты эшен оештыру мәсьәләләре буенча күрсәтмәләр чыгара.

Кисәк Ш.

МУНИЦИПАЛЬ НОРМАТИВ ХОКУКЫЙ АКЛАР ЭШЛӨҮ ҺӘМ КАБУЛ ИТҮ ТӨРТИБЕ

3.1. Жирле үзидарә органнарының һәм вазыйфаи затларының нормалар ижат итү эшчәнлегенә стадияләре булып муниципаль норматив хокукий акты кабул итүнең эзлекле этаплары тора, аларның һәрберсендә норматив эшчәнлекнең мөстәкыйль бурычлары хәл ителә.

3.2. Хокукый инициатива белән хокукый субъектның жирле үзидарә органына жирле үзидарә органы тарафыннан аны карау һәм кабул итү яки кире кагу бурычын күздә тотан торган норматив хокукый акт проектын рәсми рәвештә жирле үзидарә органына кертү таныла.

3.3. Жирле үзидарә органнарының һәм вазыйфаи затларның нормалар ижат итү эшчәнлегенә төп этаплары булып тора:

- 1) муниципаль норматив хокукый актны эшләү эшләрен планлаштыру;
- 2) муниципаль норматив хокукый акт проектын әзерләү;
- 3) жирлекнең кызыксынган органнары һәм вазыйфаи затлары белән килештерү һәм муниципаль норматив хокукый актлар проектарына хокукый экспертиза ясау;
- 4) муниципаль норматив хокукый акт проектын тиешле хокукый орган итеп кертү;
- 5) муниципаль норматив хокукый актны кабул итү (имзалау) ;
- 6) муниципаль берәмлек уставында билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә муниципаль норматив хокукый актны рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) ;
- 7) тиешле норматив хокукый актта билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә муниципаль норматив хокукый актка аңлатма бирү;
- 8) муниципаль норматив хокукый актларны системалаштыру һәм исәпкә алу.

3.4. Муниципаль норматив хокукый актларның бердәм системасын булдыру, нормалар ижат итү эшчәнлегендә хәбәрдарлык тәэмин итү максатларында жирлек территориясендә ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуны кабатламас өчен жирле үзидарә органнарының һәм вазыйфаи затларының эшчәнлегенә план нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.5. Муниципаль норматив хокукый актлар проектарын әзерләү планнары иң мөһим һәм күп вакыт таләп итә торган актлар проектарын эшләүне күздә тотан һәм тиешле норма чыгару муниципаль органы кушуы буенча нормалар ижат итү эшчәнлегенә планына кертелмәгән проектларны әзерләүне кире какмый.

3.6. Муниципаль норматив хокукый актлар проектарын әзерләү планнары ағымдагы (бер елдан артык булмаган вакытка исәпләнгән) һәм перспективалы (биш елга кадәр исәпләнгән) булырга мөмкин.

3.7. Муниципаль норматив хокукый актлар проектарын әзерләү планнары федераль һәм республика закон чыгару һәм башкарма хакимият органнарының нормалар ижат итү эшчәнлегенә программаларын һәм планнарын исәпкә алып төзелә.

3.8. Муниципаль норматив хокукый актлар проектарын әзерләү планнарын эшләү, карау һәм раслау тәртибенә тиешле муниципаль орган регламенты белән билгеләнә.

3.9. Муниципаль норматив хокукый актларны кертү, алдан карау, кабул итү, имзалау һәм рәсми бастырып чыгару, әлегә Нигезләмә таләпләрен исәпкә алып, муниципаль берәмлек уставында һәм (яисә) башка муниципаль норматив хокукый актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

3.9. Муниципаль хокукый актлар проектары кертү тәртибенә, аларга кушып бирелә торган документлар исемлегенә һәм формасы жирле үзидарә органының норматив хокукый акты белән билгеләнә яисә күрсәтелгән проектлар каралуга кертелә торган жирле үзидарәнең вазыйфаи заты.

3.10. Нормалар ижат итү эшләре планына кертелгән муниципаль хокукый актларны эшләү планда күрсәтелгән җаваплы орган (структур бүлекчә) яисә жирле үзидарәнең вазыйфаи заты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.11. Күрсәтелгән проектны кабул итү компетенциясенә кәргән муниципаль органга һәм вазыйфаи затка муниципаль норматив хокукый акт проектын тәкъдим иткән очракта, гражданның хокукый инициативасы тәртибендә әлегә затлар аны билгеләнгән тәртиптә карарга, кабул итәргә яки нигезле рәвештә баш тартырга тиеш.

3.12. Муниципаль норматив хокукый акт проектының Россия Федерациясе законнарына, Татарстан Республикасы законнарына, муниципаль берәмлек Уставына һәм юридик техникага туры килүен бәяләү өчен хокукый акт кабул ителгәнчегә кадәр аның хокукый экспертизасы үткәрелә.

3.13. Муниципаль норматив хокукый актыны гамәлгә ашыру жирле бюджет акчалары исәбеннән каплана торган чыгымнарны күздә тоткан очракта, хокукый акт проектына жирле үзидарәнең тиешле органы (вазыйфаи заты) тарафыннан билгеләнгән тәртиптә финанс - икътисадый экспертиза үткәрелә.

3.14. Кертелгән муниципаль норматив хокукый акт проектының, шулай ук гамәлдәге муниципаль норматив хокукый актларның сыйфатын бәяләү һәм аларны камилләштерү буенча тәкъдимнәр алу өчен бәйсез фәнни (хокукый, финанс, фәнни-техник, экологик һ.б.) экспертиза үткәрелә ала.

3.15. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, үз вәкаләтләре чикләрендә, гамәлдәге законнар үзгөрүгә һәм (яисә) актының эчке каршылыкларын бетерүгә бәйле рәвештә, үз норматив хокукый актларына эчке (хезмәт) экспертиза оештыралар һәм үткәрәләр, кирәк очракта кабул итү өчен тиешле проект әзерлиләр.

3.16. Муниципаль хокукый актлар жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарә вазыйфаи затлары тарафыннан билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан имзалау юлы белән кабул ителә.

3.17. Муниципаль норматив хокукый актлар проектларын әзерләү һәм кабул итү буенча әлеге бүлектә бәян ителгән кагыйдәләр башка муниципаль хокукый актларга да кагыла.

IV КИСӘК.

МУНИЦИПАЛЬ ХОКУКый АКТЛАРГА КУЕЛА ТОРГАН ТАЛӘПЛӘР

4.1. Муниципаль хокукый актлар түбәндәге төп таләпләргә җавап бирергә тиеш:

1) Законлылык;

2) хокук техникасы кагыйдәләрен үтәү;

3) муниципаль хокукый актыны гамәлгә ашыруны жирле бюджет акчалары белән тәэмин итү.

4.2. Муниципаль хокукый акт Россия Федерациясе Конституциясенә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарына, шулай ук Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Иске Казан авыл жирлегенә Уставына туры килергә тиеш.

4.3. Муниципаль хокукый актыны әзерләгәндә бу өлкәдә ижтимагый мөнәсәбәтләргә хокукый җайга салуның торышын, хокукый актыны кабул итү (бастыру) кирәклеген һәм күздә тотылган хокукый күрсәтмәләргә җитәрлек булуын исәпкә алырга кирәк.

4.3. Муниципаль хокукый акт, документ буларак, эчтәлекле (төп) өлештән һәм реквизитлардан тора.

Муниципаль хокукый актының эчтәлекле өлеше тел, иконик, график, телдән-терминологик нигезләмәләрдән, аны кабул итү максатларын һәм мотивларын (преамбулалар) аңлатучы һәм андагы хокук нормаларыннан яки язмача белдерелгән индивидуаль күрсәтмәләрдән гыйбарәт.

4.4. Муниципаль хокукый актлардагы хокукый нормалар төгәл, лаконик булырга, аңлашылмаучанлыкны, декларативлыкны бетерергә тиеш. Хокукый нормалар логик эзлеклелектә ачык һәм аңлаешлы телдә күрсәтелә.

4.5. Муниципаль хокукый актларда төрле төшенчәләргә бер термин яисә төрле терминнар белән билгеләү рәхсәт ителми, әгәр бу муниципаль хокукый актта махсус билгеләнмәсә. Муниципаль хокукый актлардагы сүзләр һәм әйтемләр аларны федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында кулланыла торган

терминология белән төгәл аңлавын һәм бердәмлеген тәэмин итә торган мөгънәдә кулланыла.

4.6. Муниципаль хокукий актта, әгәр ансыз мөмкин булмаса яки аны аңлау авыр булса, анда кулланылган юридик, техник һәм башка махсус терминнарның билгеләмәләре бирелергә мөмкин.

4.7. Муниципаль хокукий актларда чит ил терминнарын һәм сүзтөзмәләрен куллану, шул ук мөгънәгә ия булган рус терминнары һәм әйтемләр яки терминнары рус телендә гомуми кулланылышка әверелсә рөхсәт ителә.

4.8. Муниципаль хокукий актының аерылгысыз өлеше булган таблицалар, графиклар, схемалар, рәсемнәр, карталар һ.б., кагыйдә буларак, аңа кушымта рәвешендә рәсмиләштерелә.

4.9. Муниципаль хокукий акт (ул раслаган документ) структурасы хокукий җайга салу темасының логик үсешен, гомуми нигезләмәләрдән конкрет нигезләмәләргә күчүне тәэмин итәргә тиеш.

4.10. Муниципаль хокукий акт һәм ул раслаган документ (кушымта) мәҗбүри рәвештә атамага ия. Муниципаль хокукий акт (ул раслаган документ) исеме аның эчтәлегенә турында гомуми күзаллау бирергә, хокукий җайга салу предметын төгәл чагылдырырга тиеш.

4.11. Муниципаль норматив хокукий актларда преамбула карар чыгаручы фраза белән тәмамлана («карар итәм», «приказываю»).

Преамбулага норматив характердагы нигезләмәләргә кергү рөхсәт ителми. Преамбула абзацлардан торырга мөмкин.

4.12. Муниципаль хокукий актының (ул раслаган документ) төп структур элементлары булып Гарәп циффры белән нокта белән Номерланган һәм исемнәргә булмаган пункт тора. Муниципаль хокукий акт пункттында бер яки берничә норматив, яки индивидуаль күрсәтмәләр бар.

4.13. Муниципаль хокукий актларның күләме (алар раслаган документлар) буенча якин эчтәлекле пунктлар башлыкларга берләшә ала, кирәкле очракларда башлыклар бүлекләргә берләшә ала.

Башлыклар «бүлек» сүзгә белән билгеләнә, нокта белән гарәп саннары белән номерлана һәм исеме бар. Бүлекләр " бүлек" сүзгә белән билгеләнә, Рим саннары белән нокта белән номерлана һәм исеме бар.

Муниципаль хокукий актларда (алар раслаган документларда) пунктлар бөтен хокукий акт (документ) чикләрендә нумерация аша узарга тиеш.

Пункт саннар белән күрсәтелмәгән абзацлардан торырга мөмкин, ләкин аларның саны. Санау пунктны билгеләүче сан белән башланган абзацтан алып барыла.

Бу пунктта күрсәтелгән санау гарәп саннары белән Номерланган пунктлар белән күрсәтелә, уңнан түгәрәк Кашка яисә уңнан түгәрәк Кашка белән рус алфавиты хәрефләргә белән берәмлектән башлап.

4.14. Муниципаль хокукий актта түбәндөгә мәҗбүри реквизитлар бар:

1) Герб, эмблемасы, башка символы (булганда, аларны муниципаль берәмлектә) бу подлиннике хокукий акт, урнашкан өстендә означением төре хокукий актының үзгәргә буенча;

2) хокукий акты кабул иткән (бастырып чыгарган) җирле үзидарә органының (вазыйфаи затының) тулы атамасы;

3) хокукий акт төренә исеме;

4) хокукий җайга салу предметын кыскача чагылдыра торган хокукий актының исеме (исеме) ;

4) кабул итү (имзалау)датасы;

5) теркәлү номеры;

6) хокукий акты кабул итү урыны;

7) аның вазыйфасының тулы исемен, шәхси имзасын (бары тик хокукый актның төп нөсхәсендә генә), фамилиясен һәм инициалларын үз эченә алган тиешле хокукый актка кул куярга вәкаләтле затның имзасы.

4.15. Һәр төрнең муниципаль хокукый актларын номерлау аларны кабул итү көненнән чыгып ел чикләрендә алып барыла.

4.16. Норматив хокукый акт пунктларында аның башка пунктларына яисә пунктның башка структур элементларына, шулай ук гамәлдәге башка норматив хокукый актларга сылтамалар, аларның аерым нигезләмәләре норматив нигезләмәләрнең үзара бәйләнешен күрсәтергә яки аларны кабатламаска кирәк булган очрактарда кулланыла.

Шул ук вакытта дәүләт хакимияте органнарының жирле үзидарә органнарына карата хокукларын һәм бурычларын жайга салучы башка закон актлары нормаларын кертү рәхсәт ителми.

V кисәк.

МУНИЦИПАЛЬ ХОКУКЫЙ АКТЛАРНЫҢ ЮРИДИК КӨЧЕ

5.1. Муниципаль хокукый актлар, салымнар һәм җыемнар турында жирле үзидарә вәкиллекле органнарының норматив хокукый актларыннан тыш, Россия Федерациясе Салым кодексы, шулай ук кеше һәм граждандан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагыла торган муниципаль хокукый актлардан тыш, муниципаль берәмлек уставы белән билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә, алар рәсми бастырып чыгарылганнан (халыкка җиткерелгәннән) һәм муниципаль хокукый актлар, Россия Федерациясе Салым кодексы нигезендә үз көченә керә торган салымнар һәм җыемнар турында үз көченә керү закон белән билгеләнгән.

5.2. Муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару (халыкка игълан итү), муниципаль хокукый актлардан яисә федераль закон белән чикләнгән белешмәләре булган аерым нигезләмәләреннән тыш, граждандарны алар белән таныштыру мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш.

5.3. Муниципаль норматив хокукый актның рәсми басмасы булып аның тулы текстның муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) жирле үзидарә органының (вазыйфаи затының) хокукый акты белән билгеләнгән басмада беренче басмасы санала. Әлеге басманың исеме муниципаль берәмлек халкына җиткерелә.

Муниципаль норматив хокукый акт өлешләре буенча бастырып чыгарылган очракта, ул текстның соңгы өлешен бастырып чыгарган көннән үз көченә керә.

Муниципаль норматив хокукый актларны рәсми бастырып чыгарганда аларның рәсми реквизитлары күрсәтелә.

Муниципаль норматив хокукый актларны рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү) булып тормый, әгәр алар тулысынча яисә рәсемдә бастырылмаса, шулай ук рәсми сайтта бастырылмаса.

5.4. Муниципаль норматив хокукый жирлекнең рәсми басмасы булып аның тулы текстның Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми сайтында беренче басмасы санала <http://pravo.tatarstan.ru/> Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының рәсми басмасы булып тора.

5.5. Муниципаль норматив булмаган хокукый актлар муниципаль берәмлек уставы нигезендә үз көченә керә, әгәр иң муниципаль норматив булмаган хокукый актта башкасы күрсәтелмәсә.

5.6. Муниципаль хокукый акты рәсми бастырып чыгарганда муниципаль хокукый актның төп нөсхәсе белән чагыштырганда хаталар, хаталар, хаталар, башка төгәлсезлекләр җибәрелгән очракта, муниципаль хокукый акты кабул иткән органның төгәлсезлекне төзәтү турында рәсми хәбәре һәм тиешле нигезләмәләрнең чын редакциясе бастырыла. 5.7. Муниципаль хокукый актларның төп нөсхәләрендә

хаталарны, хаталарны һәм башка төгәлсезлекләре төзәтү бары тик төгәлсезлекләр булган муниципаль хокукый актка тиешле үзгәрешләр кертү юлы белән генә гамәлгә ашырыла.

5.8. Муниципаль норматив хокукый актлар югары юридик көчкә ия булган актлар өстенлеге принцибы нигезендә эш итәләр.

Муниципаль норматив хокукый актлар арасындагы коллизия очрагында хокук мөнәсәбәтләре субъектлары югары юридик көчкә ия булган акт нормасына таянып эш итәргә тиеш.

Тигез юридик көчкә ия муниципаль норматив хокукый актлар арасында коллизия очрагында соңрак кабул ителгән акт нигезләмәләре гамәлдә.

5.9. Актның вакытлыча гамәлдә булу вакыты бөтен муниципаль акт өчен генә билгеләнә ала. Бу очракта әлеге муниципаль актның нинди срогга гамәлдә булуын күрсәтелә.

Билгеләнгән срогы чыкканчы муниципаль акты чыгарган орган аның гамәлен яңа срогга озайту яки аңа срогы чикләнмәгән характер бирү турында Карар кабул итә ала.

5.10. Муниципаль хокукый актның гамәлдә булуы үз көченә кәргән мизгелдән башлана һәм ул үз көчен югалткан мизгелдә туктый.

5.11. Муниципаль норматив хокукый акт, әгәр актның үзендә башкача каралмаган булса, срогсыз гамәлдә.

Муниципаль норматив булмаган хокукый акт анда күрсәтелгән вакыт эчендә яисә аларда булган күрсәтмәләре үтәү срогы дәвамында гамәлдә.

5.12. Муниципаль хокукый акт яки аның аерым нигезләмәләре очрактарда үз көчен югалта:

1) акт вакыты;

2) аны кабул иткән орган яки вазыйфаи зат тарафыннан үз көчен югалткан дип тану.

5.13. Муниципаль хокукый актларның гамәлдә булуы муниципаль хокукый актта башкача билгеләнмәгән очракта муниципаль берәмлекнең бөтен территориясенә кагыла.

Муниципаль хокукый актларның гамәлдә булуы жирлек территориясендә булган барлык юридик һәм физик затларга кагыла, әгәр муниципаль хокукый актта башкача билгеләнмәгән булса.

5.14. Муниципаль хокукый акт үз көченә кәргәнче барлыкка килгән мөнәсәбәтләргә кагылмый (кире көче юк), актның үз көченә кәргәнче барлыкка килгән мөнәсәбәтләргә кагылуы күздә тотылган очрактардан кала.

Муниципаль хокукый актка кире көч бирү гражданның хокукларын кысмаска тиеш.

5.15. Муниципаль хокукый актлар үз көчен югалткан яисә аларның гамәлдә булу - булмавы жирле үзидарә органнары һәм тиешле муниципаль хокукый акты кабул иткән (чыгарган) жирле үзидарә вазыйфаи затлары тарафыннан туктатылырга мөмкин, ә жирле үзидарә органнары тарафыннан федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дөүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны жайга салучы өлешендә-Россия Федерациясе дөүләт хакимиятенең вәкаләтле органы һәм жирле үзидарәнең Татарстан Республикасы дөүләт хакимиятенең вәкаләтле органы.

Муниципаль норматив хокукый актлар суд тарафыннан федераль законнарда каралган тәртиптә гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин.

5.16. Муниципаль норматив хокукый актларга ихтыяж кимегән, ә алар эле үз көченә кәргән очракта гына гамәлдән чыгарылырга мөмкин.

5.17. Муниципаль хокукый актны (аның аерым өлешен) гамәлдән чыгару (үз көчен югалткан дип тану) муниципаль хокукый акт белән тигез юридик көч тарафыннан башкарыла.

5.18. Нинди дә булса төп муниципаль хокукый актның үз көчен югалтуын таныган муниципаль хокукый актта шулай ук төп актка хронологик тәртиптә үзгәрешләр кертү турында барлык муниципаль хокукый актлар да үз көчләрән югалткан дип таныла. Кирәк булса муниципаль хокукый актның аерым структур элементлары үз көчләрән югалткан дип танылырга мөмкин.

5.19. Муниципаль норматив хокукый актны рәсми билгеләүдән тыш (актның төре; Актны кабул иткән орган яки вазыйфаи зат; актның датасы, номеры һәм исеме) юкка чыгарганда аның рәсми басылып чыгу чыганагы турында, шулай ук аңа үзгәрешләр кертелгән муниципаль норматив хокукый актны рәсми бастырып чыгару чыганагы турында белешмәләр күрсәтелә.

5.20. Муниципаль хокукый актка (документка) үзгәртелә торган муниципаль хокукый акт (документ) кабул ителгән (расланган) муниципаль хокукый акт (документ) кебек үк муниципаль хокукый акт белән үзгәрешләр кертелә.

5.21. Жирле үзидарә вәкилләклә органын юкка чыгарган яки үзгәртеп корган (үзгәртеп корган) очракта, әлеге орган тарафыннан кабул ителгән (бастырып чыгарылган) муниципаль хокукый актларны үзгәртү, туктатып тору һәм гамәлдән чыгару турында мәсьәләләр аның варисы яисә жирле үзидарәнең вәкилләклә органын бетерү яки үзгәртеп кору турында Карар кабул иткән югары орган яисә органы тарафыннан хәл ителә.

5.22. Әгәр муниципаль хокукый актка үзгәрешләр аның структур элементы акты текстыннан төшереп калдыруны күздә тотса, төшереп калдырылган текст структур элементның төрән һәм үзгәреш кертелгән хокукый актның датасын һәм номерын күрсәтеп «чыгарылган (төшереп калдырылган)» сүзләре белән алмаштырыла. Шулай ук вакытта текстның эксклюзив структур элементларын күрсәтүче саннар яки хәрефләр саклана.

5.23. Яңа кабул ителгән законнарға каршы килүче йә яңа кабул ителгән (чыгарылган) муниципаль хокукый акт белән каршы килгән яисә тулысынча йотылган муниципаль хокукый актлар тиешле актны кабул итү юлы белән үз көчләрән югалткан дип таныла.

5.24. Яңа муниципаль хокукый актны кабул иткәндә (бастырып чыгарганда) башка муниципаль актларга үзгәрешләр кертү кирәк булган очракта

- хокукый актлар яисә муниципаль хокукый актларның үз көчләрән югалтуын тану, яңа хокукый акт проекты белән бер үк вакытта тиешле тәкъдимнәр кертелә.

5.25. Элек кабул ителгән (бастырып чыгарылган) муниципаль хокукый акт тулыландырыла торган яңа пунктларга, күрсәтелгән пунктлар текстның уртасына урнаштырылган очракта, өстәмә тәртип номерлары ноктасы аша өстәп, алдагы пунктларның номерларыннан торган номерлар бирелә.

Күрсәтелгән пунктлар текст ахырына урнаштырылган очракта, аларга соңгы пункт номеры артыннан түбәндәге номерлар бирелә.

Пунктка яңа пунктлар кертелгәндә, пунктчалардан төшереп калдырылганда пунктларның элекке номерациясен үзгәртү рәхсәт ителми.

5.26. Өгөр дө үзгөрешләр муниципаль хокукый актка берничә тапкыр кертелгән, бу аны үтәүдә кыенлыктар тудыра икән, киләчәктә хокукый жайга салуның элеккеге предметы булган яңа муниципаль хокукый акты кабул итеп, аны үз көчен югалткан дип танырга кирәк.

5.27. Үзгөрешләр һәрвакыт төп муниципаль хокукый актка гына кертелә. Аны үзгәртә торган муниципаль хокукый актка үзгөрешләр кертү юлы белән төп муниципаль хокукый актка үзгөрешләр кертү ярамый.

5.28. Гамәлдә булу срогы чыккан муниципаль хокукый актлар үз көчләрен югалткан дип тану турында муниципаль хокукый акт кабул итмичә юридик көчләрен югалта.

VI КИСӘК.

МУНИЦИПАЛЬ АҢЛАТМА

НОРМАТИВ ХОКУКЫЙ АКТНЫҢ

6.1. Муниципаль норматив хокукый актының рәсми аңлатмасы аның мәгънәсен үзгәртәргә тиеш түгел. Яңа нормаларны рәсми аңлатма актлары белән билгеләү рөхсәт ителми.

6.2. Муниципаль норматив хокукый актларга рәсми аңлатма бирү жирле үзидарә органнары яисә норматив хокукый актлар кабул иткән (чыгарган) жирле үзидарә вазыйфаи затлары тарафыннан аңлатыла.

6.3. Рәсми аңлату актлары мөстәкыйль әһәмияткә ия түгел һәм алар аңлаткан муниципаль норматив хокукый актлар белән бергә кулланыла. Аңлатыла торган муниципаль норматив хокукый актларны үзгәртү яки юкка чыгару-рәсми аңлатманың тиешле актларын юкка чыгару дигән сүз.

6.3. Муниципаль норматив хокукый актларга аңлатма бирү хокукый инициатива субъектлары соравы буенча, шулай ук аларны чыгарган (кабул иткән) орган (вазыйфаи зат) инициативасы буенча гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6.4. Муниципаль норматив хокукый акты рәсми аңлату тәртибе, әлеге Нигезләмә нормаларын исәпкә алып, жирле үзидарәнең вәкилләкле органы тарафыннан кабул ителә торган хокукый акт белән билгеләнә.